

DEBRECENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:		Felelős szerkesztő és lapfőigazgató: THAN GYULA.	SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: Debrecen, Péter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.
HELYBEN:	VIDÉKEN:		
Félévre . . . 6 kor. — fl.	Félévre . . . 9 kor. — fl.		
Negyedévre. 3 kor. — fl.	Negyedévre 4 kor. 50 fl.		

A nagy hallgatás.

Széll Kálmán, aki egy egész ülészakot agyonbeszélt, most fel-tűnően hallgat. A félhivatalosai is némák és csak egyes kolportált hírek czáfolatára szorítkoznak. — Pedig éppen most volna kívánatos, hogy a miniszterelnök megszólaljon.

A kiegyezés dolga ugyanis dűlőre jutván, az ország joggal kíváncsi arra, hogy mit hozott Széll Kálmán Ischlből és hogy mi az eredménye a sok utazgatásnak és konferenciának. Tartunk attól, hogy a kormányelnöknek, aki a legcsekélyebb dolgokról is annyit tudott beszélni és a ki az országgyűlés tartama alatt csaknem minden ülésben eldicsekedett azzal, hogy csak jó kiegyezést fogad el, most igen nagy okai vannak a hallgatásra.

A magyar független sajtó, pozitív adatok hiányában, csak sejtí a kellemetlen valót, a német

és olasz lapok azonban ma hasáb-számra irnak az osztrákok győzelméről és a magyarok veszteségéről.

Annyi már bizonyos, hogy Széll Kálmán csaknem az egész vonalon vereséget szenvedett és világgá kürtölt követeléseiből csak egy-két jelentéktelent tudott érvényesíteni.

A fődolgozokban, miut a nyers-termények és a marha-export kérdésében engedni volt kénytelen, ami disszonanciát is támasztott közte és Darányi földművelésügyi miniszter közt, még pedig oly disszonanciát, melynek esetleg komolyabb következményei lehetnek. Sőt a trieszti Piccolo, melynek megbízhatósága olasz dolgokban kétségen felül áll, azt írja, hogy a magyar kormány az olasz borvámklauzula dolgában sem tudta álláspontját érvényesíteni.

Mindez eléggé magyarázza, hogy a „nagy beszélő“ miért lett egyszerre a „nagy hallgató“-vá,

amint egy olasz lap ma már nevezi is.

Vajh, mi lesz a vége a kiegyezésnek? Erről nem tud, erről nem ír senki semmit.

Képviselőnk a külföldön.

A „Szigetvár“ osztrák-magyar hadihajónak a kronstadti kikötőben való tartózkodása alkalmából a pétervári osztrák-magyar kolónia fényes ebédet adott a hajó tisztjeinek tiszteletére.

Itt a tóosztok egész sora hangzott el, melyekben mindig csak osztrák hajóhadról és osztrák tisztekről beszéltek, dacára annak, hogy a „Szigetvár“ tisztjei között több magyar fiú is van. Természetes, hogy az orosz lapok is csak osztrákokról irnak és magyarokról egy szóval sem emlékeznek meg.

Ez a tény is mutatja, hogy a delegációban külföldi képviselőnk hiányosságára vonatkozólag elhangzott panaszok nem találnak meghallgatásra. Hiába minden igyekezetünk, Magyarországról a külföldön nem fognak addig tudomást venni, míg önálló külföldi képviselőnk nem lesz, mint azt a függetlenségi-párt követeli.

A „Balatoni nóták“-ból.

Örsi révben . . .

Örsi révben van egy csárda, egy csárda,
Vadrózsafa nyilik az udvarába,
Telipiros, gyöngyharmatos,
Százszor szép a vadrózsafa rózsája,
Hej, de még szebb, százszor szebb a
Szép csárdásné gidres-gödrös
Rózsapiros, nevető két orcájá!

Örsi révben van egy csárda, egy csárda,
Sokat járok virágos udvarába.
Szedegetem a rózsafa
Telipiros, gyöngyharmatos rózsáját,
Simogatom, czirógatom,
Czirógatom, csókolgatom
A csárdásné rózsapiros orcáját!

Lamperth G.

A nyári melegről.

A nyári meleg sok kárt tehet az emberekben. Nem tekintve a kellemetlen

bőrbajokat, amelyeket okoz, a gyöttrő szomjusági érzést, a kábultságot, a szédülést, a kínzó fejfájást, ami nem egyszer nyomában jár, akárhányszor görcsös bajokat, krónikus agyvelőbetegségeket is idézhet elő, sőt arra is akad példa, hogy halálos kimenetelű nap-szúrást okoz.

Még szerencse, hogy az utóbb említett bajok ritkán fordulnak elő és a legtöbb esetben csak egyszerű bőrbajokkal fizeti meg a szenvedő emberiség adóját a nyári nagy hőségnek.

A bőrnek egyes részei ugyanis, melyek a nap égető hevének leginkább ki vannak téve, megduzzadnak, megveresednek és az illető érzékenysége fokához mért fájdalmat is okoznak. Ez az érzet azonban, mely néha lázzal van egybekötve, nem tart sokáig. Néhány óra múlva kellő ápolás mellett megszűnik a duzzadás, a bőr visszanyeri rendes színét és nem kell súlyosabb következményektől tartani. A gyógyulás elérésére elegendő, ha a napégetett helyekre hűvös, a fájdalmat csillapító borogatást rakunk és

óvatosság szempontjából antiszeptikus olajjal vagy zsírneművel bekenjük a bőr felületét, ámbar anélkül is elmúlik bizonyos idő múlva, ha az illető kerüli a napos helyeket és a hőség által okozott bántalom nem volt túlságosan heves.

E bőrgyuladással azonban sokkal kellemetlenebbek azok a bajok, melyeket a nyári hőség az idegrendszerben előidéz. Kezdődik a betegség heves főfájással, melyhez kínzó szomjuság, szédülés és nagy bágyadtság járul, később meglazul az izomzat, gyöngeség lepi meg a beteget, keze és lába reszket, arca kipirul, majd sápadt színt ölt, a szív működése lázasan gyorsá fejlődik, elszédül, füle zug, hallása el-tompul és végül lélekzési nehézségek is jelentkeznek.

Az első, amit a nyári hőség betegének ajánlunk, hogy lehetőleg gyorsan meneküljön olyan helyre, ahol nincs kitéve a nap hevének. Ha pedig már a súlyosabb tünetek is jelentkeznek (minők a lázasan gyorsuló szív-működés, a súlyos főfájás és lélekzési

Magyar Szinpad az Otthon kerthelyiségében.

Első rendű tagokból álló jeles társaság

vasárnap, azaz augusztus 3-án

kezdi meg működését. Kétünő és változatos műsor, országos hírv művészek és művésznők fellépte.

Tisztelettel: az OTTHON bérleje.

A mostani közös képvisellel a külföldön mindig osztrákok fogunk maradni.

A debreczeni piac rendezése.

Arany János-utca végétől a Miklós-utca végéig elhuzódó nagyobb térségen csütörtökön és pénteken juh, szombaton és vasárnap sertés-, vasárnap és hétfőn ló-, hétfőn és kedden pedig szarvasmarhává vásár tartatik.

Különös rendelkezések a napi, heti és országos vásároknak.

9. §. A vásárból kimaradt, vagy eladásra hozott bármilyen élelmiszerekkel, ünnepnapok kivételével, a vásár berekesztésétől, naplementéig lehet házalni, akkor is csak kocsi felhasználása nélkül.

Gombával házalni azonban nem szabad.

Megjegyeztetik, hogy a házaló-kereskedésre ezen szabályrendelet nem terjed ki.

10. §. Nem szabad az árucikkeket eladni akarókat utjokban megállítani, utközben vásárt csinálni, vagy az árusokat rendes áruló helyeiken botrányt okozó módon megrohanni. A kufároknak nem szabad a magánfogyasztásra vásárlók kezéből az árucikkeket kivenni, vagy a vásárlástól azokat ravasz módon elűzni, vagy a megkötött alkut felül ígérettel meg-hiusítani.

11. §. Tilos a más részére kijelölt áruhelyet elfoglalni, úgy szintén kufároknak áruló helyükön maguk viseletével botrányt okozni.

12. §. Fertőző betegségben szenvedő, továbbá szennyes, vagy undort gerjesztő egyének a piacon nem árusíthatnak, onnan eltávolítandók.

13. §. A piacon élelmi cikkeket a pusztá földről árusítani tilos, tehát vagy könnyen szétszedhető, csinos és tiszta állványokon és sátorokban, vagy a földre terített tiszta vászonterítőn, avagy gyékényen szabad az árusítás.

14. §. Állványok, asztalok s minden az árusításhoz szükséges eszközök úgy állítandók fel, hogy azok a szabad közlekedést ne akadályozzák.

nehézségek), ne várjuk be, míg a beteg elveszti eszméletét, vagy görcsöket kap, hanem lehetőleg gyorsan rakjunk hideg borogatást a halántékra és a szíve tájára. A legtöbb esetben ez is elegendő és nem szükséges más idegcsillapító szerekhez nyulni.

De még ennél is üdvösebb és hasznosabb, ha a baj bekövetkezését lehetőleg megelőzzük, illetőleg megakadályozzuk, amire első sorban ajánlatos, hogy akik gyöngye idegzetűek és a meleget ki nem bírják, tőlük telhetőleg kerüljék a sétát a napos helyeken. Viseljenek továbbá könnyű szövétű ruhát, ne egyenek zsiros eledelket, tartózkodjanak a hevítő italoktól és ha szomjúság bántja őket, savanykás izü ital-neművel éljenek. Hideg fürdőt nem tanácsolunk nekik, mert a hideg víz még fokozza idegességüket és fogékonyságukat ilyen bajjal szemben; használjanak 18—20 fokos, már inkább langyos fürdőket. Sokat járjanak a jó levegőn olykor, midőn a nap nem tűz le egész hevével, éjjel hagyják nyitva a lakásuk ablakát, ellenben nappal a függönyök leboacsátásával védekezzenek a forróság ellen. Aki ilyen elővigyázattal él, annak nem kell majd tartania a nyári hőségben rejlő bajoktól, még ha gyöngyebb is a szervezete és kevésbé alkalmas, hogy daczoljon velük.

Ép úgy tilos az állványokat s árukat oly módon elhelyezni, hogy azokkal a szomszéd árusok eltakartassanak, vagy üzletükben korlátoztassanak.

A vásáron levő kocsik pedig sorrendben úgy s akként tartoznak sorakozni, hogy a közönség biztonsága az abban befogott állatok által ne veszélyeztessék.

15. §. Az áruk s eladási eszközök a vásár végével a piaconról eltávolítandók Kivétel képeznek az állandó árusátrak.

16. §. Az árusok a piacon elfoglalt helyeiket tisztán tartani kötelesek. Dinnye-héj, gyümölcsnek, pakoló papír s egyéb hulladékoknak a piacon széthányása tilos.

17. §. A czukorneműek, gyümölcszék, lekvárok, továbbá a déli gyümölcsfélék csak üvekszekrényekben, vagy üvek bura alatt, esetleg tiszta ruhával letakarva árusíthatók.

Dinnye s egyéb gyümölcsféléknek felszeletelve árusítása tilos.

Savanyított répa, káposzta és ugorka a tartányokból csak az e célra szolgáló eszközökkel szedhető ki.

A tejet fedővel, vagy dugóval elzárva, a teljermékeket pedig tiszta ruhával, fedővel letakarva szabad árusítani.

18. §. Az árusoknak a piacon kutyáék és nem eladás céljaira hozott baromfit, vagy másféle állatot tartani tilos.

19. §. A piacon állatot levágni, leszurni, vagy baromfit leölni tilos.

Szintugy tilos a piacon az oda leölt állapotban hozott baromfit felbontani.

Különös rendelkezések a gabonavásárra nézve.

20. §. A terményvásár naponkint reggel, még pedig április hó 1-től szeptember hó végéig reggeli 5, október hó 1-től márczius hó végéig reggeli 6 órakor veszi kezdetét s tart az nap délután 2 óráig.

21. §. Minden eladónak jogában van a gabonavásártéren levő városi mázsán terményét megmázsáltatni, melyért a kormányhatóságilag jóváhagyott mázsálási díjszabályzatban megállapított díjat lefizetni tartozik; a megmérésről a mázsafelügyelő igazolványt állít ki.

22. §. A mázsáltatás díjára nézve megjegyeztetik, hogy a métermázsán alul levő kilogrammok egész mázsának vétetnek.

VIDÉK.

Merénylet egy tanítónő ellen.

— Saját tudósítónktól. —

Gyilkossági merénylet történt hétfőn este Kaprovcza községben. Mint tudósítónk jelenti, Karakovics Heléna kutjevői tanítónő e hónap elején szabadságra jött Kaprovczára az itt lakó szüleikhez. A tanítónőnek kutjevón állandó udvarlója volt Miszlovics Glisó ottani segédjegyző, a ki meg is kérte a kezét.

A leány nem merte elutasítani Miszlovicsot, a kit különben részegsége miatt ki nem állhatott, mert a heves udvarló azzal fenyegette, hogy ha az ő felesége nem lesz, hát agyonlövi. A tanítónő azzal biztatta tehát a segédjegyzőt, hogy majd a szüenidő után, ha visszatér, megtarthatják az eljegyzést. A mint haza ért, az volt első dolga, hogy más helyre folyamodott a tanítónő.

Otthonléte alatt megismerkedett aztán egy fiatal tanítóval, a kivel a mult héten

jegyet is váltott. Ezt megtudta Miszlovics s vasárnap elutazott a leány után. Hétfőn délután az utcán találkozott Miszlovics a tanítónővel és kérdőre vonta. A tanítónő menekülni akart a felbőszült ember elől, de ez revolvért rántott elő s azzal háromszor a leányra lőtt.

A tanítónő összeesett s meghalt. Mielőtt még emberek odarohantak volna, a merénylő magára lőtt, de mert a golyó nem talált, futásnak eredt. Üldözői azonban elfogták és bekísérték a község házára, hol a csendőrség letartóztatta.

Honfubban halt meg.

Arról, hogy valaki a saját koporsójához ültesen fát s az a fa felnőjön, azt levágják és deszkává fűrészleljék, hagyják száradni s amikor kiszáradt a deszka, koporsót csináltasson belőle az, a ki ültette, a saját koporsóját, ez olyan valami, a mit még nem énekelt meg költő. Ezt cselekedte meg Kovács Lőrincz nagybányai lakos, a ki haláláig tántoríthatlan hazafi volt s halála előtt egy negyedévvvel sajátkezűleg írta meg gyászjelentését is és abban kiemelte, hogy ő élete 85 éves korában megtört hazájának helyzete feletti aggodalmának súlya alatt. — Ez az öreg patriarcha most vasárnap hunyt el, de már három évvel ezelőtt írta meg végrendeletét. Ezt azzal kezdi, hogy halát ad Istennek független élete megtartásáért s azért, hogy időközben hazáját szolgálhatta. Tizenkétezer forint értéket áldozott életében kulturális czélokra, halála után pedig teljes vagyonát Nagybánya városnak hagyta.

Három urinő vizbefalása.

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnapelőtt Kubin közelében a Dunán. Tudósítónk így ad hirt az esetről: Klinger Lajos tanító a feleségével és a nála látogatóban volt két sógornőjével, Beyer Ilonával és Margittal Báziasról a mult vasárnap átrándultak Kubinba Másnap Kubinból a közeli Dubovácra akartak menni csolnokon. Velük ment Riedl Rezső joghallgató is Kubinból. Utjokat jó ideig mi sem zavarta. Dubovác közelében egy vontató hajóval találkozottak a mit kikerültek ugyan, de a felzavart hullámok a könnyű csolnokot annyira himbálták, hogy a benne ülő nők megrémülve ugráltak ide s oda. Ettől aztán a csolnok egyensúlyt veszítve felfordult. A segélykiáltásokra a már jó távol levő hajóról mentőcsolnokot küldtek, mire azonban a hajósok megérkeztek, a három nő elmerült. Klinger Lajos tanító és Riedl Rezső, a kik uszással tartották fenn magukat, szerencsésen megmenekültek s a hajósok partra vitték őket. A vízbe fuladt három nő holttestét másnap Bázias közelében fogták ki.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Egy szegény asszony hüvelykujja. Egy szegény asszony hüvelykujja esett áldozatul két fuvaros gondatlanságának. Ugy esett a doglog, hogy Rácskai Bálint talyigás, míg a Szent-Anna-utca sarkán levő Tóth-féle boltba ment, talyigáját az utca

sarkon hagyta. Ez idő alatt a Miklóscs-utca felől jövő Szőke Istvánnak talyigája, meg egy, a Szent-Anna-utczáról felfelé tartó magánfogót a kinthagyott talyiga miatt összeütköztek a sarkon. A karambol eredménye az lett, hogy a járdán menő Barna Jánosnének hüvelykujját teljesen összetörte a talyiga. Gondatlanságból okozott súlyos testi sértés miatt Szőke István 3 napi fogházat kapott. Az ítélet jogerős.

§ Csufolódásból verekedés.

Turucz Lajos, Tömöri Gábor és Deák Imre vámospécsi lakosok Menyhárt Imre háza elé mentek s ott a gazdát csufolgatni kezdtek. Menyhárt kijött a házból s ölmos botjával szétvervén a bandát, üldözőbe vette a három legényt. Ezek szaladtak egyideig, majd megszállta őket is a virtus, visszafordultak és betörték, laposra verték a Menyhárt orrát. Súlyos testisértés miatt Tömöri és Turucz 2-2 havi börtönt kaptak, Deák Imrét pedig 100 korona pénz-büntetésre ítélte a törvényszék.

Előjárósági ülés az ipar-testületben.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 1.

A debreczeni ipar-testület előjárósága tegnap délután négy órakor tartotta rendes havi gyűlését. A gyűlésen Tóth Kálmán elnök, az iparhatóságot Bereczky Lajos rendőrfogalmazó képviselte. A gyűlés lefolyásáról alábbi részletes tudósításunk számol be:

Fél öt órakor nyitotta meg a gyűlést Tóth Kálmán elnök.

Az új segédek.

Tóth Kálmán olvasta fel azon tanoncoknak neveit, kiket az ipartörvény rendelkezéseihez képest most szabadítottak fel gazdáik. Az új segédek nevsora ez:

Faragó Imre, Zagyva József, Szöllősi András, Dobozi János, Nemes András és Kozák József kőművesek. Szabó István cipész. Romáz Gábor, Jakób Vazul, Szőke Gábor és Smajda Mihály cizmaidák. Varga Ferenc kocsigyártó. Farkas Tibor és Molnár Gábor kerékgyártók. Mandel Ferenc kárpitos Bodnár János, Soós Mihály, Gáll Mihály, Szücs János és Mezei Imre géplakatosok. Varga Imre pala- és cserépfedő. Ács Imre órács. Berecz Lajos kovács. Nagy János hentes. Czinege István és Szendrei Sándor asztalosok. Nikes Olga és Szilágyi Eszter női szabók. Nagy Károly és Molnár József lakatosok, Nagy József borbélyfodrász.

Az elsikkadt iskola.

Az iparos tanonciskolára illik ez a név. Három éve huzódik folytonosan a dolog az iskola fellátása érdekében. A tegnapi ülésen vélemények, igen érdekes vélemények hangzottak el arról, hogy miért nem épülhet fel az iparos tanonciskola. Nincs protektor, nincs pénz, hogy az előkészületi intézkedéseket foganatosítani, az ügyet a városi tanács figyelmébe ajánlani lehetne.

Az előjárósági ülés elhatározta, hogy megsürgeti az iskola fellátását, annál is inkább, mert türethetetlen állapot, hogy ne legyen ekkora iparság tanoncainak állandó, összesített iskolájuk.

Tanoncok mulasztásai.

Örömmel jelenti az ipar-testület, hogy a tanonczmulasztások száma tavaly felényinél is kevesebbre redukálódott, mint volt az előbbi évben. Az eszközök: tanidő meghosszabbítása, pénzbüntetések, tanoncok kitörlése s a mestereknek tanoncztartási joguktól való megfosztása, — valamennyien sikerrel beváltak. Ez eredmény azon elhatározásra birta az ipar-testületet, hogy egy tanoncziskolai felügyelőbizottságnál, mint a rendőrkapitányságnál megtette a legszükségesebb intézkedéseket e büntetésnek szigorú betartására.

Nagy hiba volt eddig, hogy az iparhatóság csak a tanoncz-idő végevel szedette be a három-négy év alatt a tanonczra kirozott pénzbüntetéseket. Így az inasok számba sem vették tanonczkodásuk alatt a büntetést s viszont felszabadulásuk alkalmával gyakran képtelenek voltak egyszerre 60-70 koronát fizetni. Az előjáróság felkéri az iparhatóságot, hogy a büntetéspénzeket ezentul minden iskolai év végén hajtsa be a mulasztó tanonczoktól.

Apróbb ügyek.

A szabadságszobor holnapi leleplezésén az ipar-testület küldöttségileg képviselteti magát s nevében Lóth Kálmán elnök koszorút helyez a szobor talapzatára. *Kornos Gyula* irodatiszt ma kezdi meg egy havi nyári szabadságát. Az ipar-testület ezentul délután 3-5 között tarja hivatalos óráját, eltérőleg az eddigi 3-6-ig tartó időtől. Szakosztályok jelentései, elintézetlen és szakosztályi uton elintézetett kérvények s apróbb indítványok merítették ki a további tárgysorozatot.

Tóth Kálmán elnök fél hét órakor zárta be az igen népes gyűlést.

UJDONSÁGOK.

Wlassics miniszter Debreczenben.

A nemzetközi diákkongresszus Debreczenben.

Az őszi nemzetközi diákkongresszuson való részvételre szeptember hó 1-ső napjáig jelentkezhetnek az egyes nemzetek. A kongresszus tudvalevőleg *Debreczenbe* hivatalos látogatást tesz. Dr. *Szemeny y Kornél* a magyar osztály elnöke tehát tájékozással értesítette a *Corda Fratres* debreczeni konzulátusát az eddigi jelentkezések eredményéről. Ez értesítés szerint eddig a következő nemzetek jelentették be a kongresszuson való részvételüket: Franciaország 60 képviselővel, Olaszország 150, Bulgária 5, Sweitz 20, Finnország 23, Németország 15, Angolország 10, Japán 2, Törökország 2, Oroszország 12, Lengyelország 100, Csehország 5, Románia 40, Dánia 2, Hollandia 3, Svédország 3, Ausztria 15, Amerika 2, Ausztrália 1, Egyiptom 3 képviselővel.

A vendégek *Debreczenbe* október 1-én délelőtt 10 órakor érkeznek külön vonaton s a program szerint elősorban a szabadságszoborhoz vonulnak, hol a debreczeni konzulátus hivatalosan üdvözli a vendégeket, kiknek nevében a francia küldöttség elnöke megkoszoruzza a szabadságszobrot.

Ha rendkívüli akadály nem jön

közbe, a kongresszussal *Wlassics Gyula közoktatásiügyi miniszter is* *lejön Debreczenbe* és dr. *Hindy Zoltán* a központi rendezőség elnöke, hivatalosan értesítette *Boross Lajost*, a *Corda Fratres* debreczeni konzulát, hogy a közoktatásiügyi miniszter titkára dr. *Rényi József*, kiküldött miniszteri biztos aug. 20-án Debreczenbe jön a kongresszus debreczeni látogatásának végleges megbeszélése végett. A debreczeni konzulátus a jelentkező nemzetek mindenikéhez szívélyes hangú meghívót küld szét a napokban s a meghívó szövegének keretében tájékoztat nyújt a mi ősmagyar városunkról.

Serényen dolgozik a konzulátus a program részletein is és minden jel arra mutat, hogy egy szokatlanul fényes és érdekes ünnepségben lesz része Debreczennek. A mint értesülünk azonban a város csak egy részét akarja megszavazni a mérsékeltén kért segélynek. Tény, hogy Debreczen sok oldalról van megterhelve, de az is kétségtelen, hogy *ennek* a mozgalomnak nem szabad fiaskot vallani a tulságos spórolás miatt. Annaira kitüntető a városra *s Debreczen kultur törekvéseire annyira kiható lehet* ez a magyar kormány által teljes odaadással pártolt szép mozgalom, hogy Debreczennek e körülmény előtt szemet hunyni nem szabad, mert csak kárára lenne.

A szabadságszobor koszorui.

Debreczen jul. 31.

A debreczeni szabadságszoborra az újabb jelentkezések szerint koszorukat helyeznek:

66. A h.-nánási honvéd-egylet *Csiha Elek* vezetése mellett 4 tagu küldöttséggel jelen meg és megkoszoruzza a szabadságszobrot

67. A róm. kath. egyházközség és iskolaszék nevében koszorút helyez *Váczy János* világi elnök.

68. A timár ipartársulat testületileg jelen meg *Ekli Gábor* elnök vezetése alatt és koszorút helyez

69. B. Ujváros nagyközség küldöttség által jelen meg s *Kasz sz József* főjegyző koszorút helyez.

70. Hajdu-vármegye törvényhatóságának közönsége és tiszti kara nevében *Rásó Gyula* kir. tan. alispán helyez koszorút.

71. A debreczeni Casino képviselőiben *Veszprémy Zoltán* alelnök koszorút helyez.

72. A kir. közjegyzői kamarát képviselni fogja *Balogh Géza* h. elnök és koszorút helyez.

73. A debreczeni Első Takarékpénztár koszorút helyez *Szabó Kálmán* igazgató által.

74. A Máv. debreczeni üzletvezetősége *Ericz Ernő* h. üzletvezető vezetése alatt küldöttségileg vesz részt.

Helyreigazítás. A tegnapi lapban 61. sorszám alatt megjelent cikkben az ev. ref. tanítótestület testületileg vesz részt és koszorút helyeztet nem *Borbély*, hanem *Horkai Lajos* ev. ref. tanító által.

Ismét öngyilkosság.*Mérgezés sáfránnyal.*

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, augusztus 1.

Julius az öngyilkosságok hónapja volt Debreczenben. Átlag minden harmadik napra jutott egy-egy öngyilkosság. Az idő olyan talán, hogy szertepörködhet az a beteges vágy, mely halálba hívja, halálba viszi az embereket. A sajtó hasztalan küzdött ez áramlat ellen, hasztalan emlékezett meg kommuniké-szerűleg csak a halál önkénteséről, a mérge terjedt tova feltartatlalul és ritkította az emberek sorait.

Julius utolsó napján, tegnap ismét öngyilkossági kísérlet történt. Az esetről itt következik részletes tudósításunk:

Családi viharok.

Geryely János szabómester a József királyi herceg-utca 65-ik számú ház utcai lakásában lakik egy év óta. Geryely örege, ötvenen felüli ember. Első felesége, kitől gyermekei is vannak, két évvel ezelőtt meghalt. Geryely a múlt évben másodszor nősült s elvett egy huszonhat éves fiatal asszonyt.

Hogy a házasságuk nem volt ment családi viharoktól és perpatvaroktól, az szinte természetes. Öreg ember nem vén ember, ez az elv nem vált be a Geryely-családban. Napirenden voltak a házastársak közti összekocczanások, melyek nem ritkán veszekedéssel s tettelegességekkel végződtek. Az utóbbi időben különösen elmérgesedtek ezek a családi zivatarok s tegnap végre kitört a harc.

Takarodj ki a házamból!

Utczai a Geryelyék lakása, de mindössze egy szobából áll. Az ajtón alig fér be az ember, olyan alacsony a keresztfája. Az udvaron a sok lakó, kikkel a Geryely-pár jó viszonyban élt.

Tegnap reggel nagy patália volt Geryelyéknél. Kihallatszott az udvarra a férj hangja:

Takarodj ki a házamból! Nem kell nekem ilyen asszony!

Geryelyné még erősebb szavakkal felelt. Veszekedtek még hosszú ideig. Az ember déltájt haragosan hagyta el lakását, az asszony pedig egyedül maradt otthon. Egész délután szemerködött Geryelyné, este felé pedig megszállotta a keserűség. Elgondolta, hogy miért kell neki tespednie öreg férje oldalán, hogyan veszti el virágát és ifjúságát teste, lelke egyaránt. — Öt óra körül már megérett agyában a gondolat, hogy elveszti magát. Hat órakor pedig bezárkózott szobájába, elrekesztelte a zárat és készült a halálra.

Megmérgeztem magamat.

Hat óra után néhány percczel rémes hörgés hallatszott az udvaron. A lakók ijedten futottak össze s elhült a vérük, mikor meglátták Geryelyné halaványan, összeesve a földön. Borzalmas jelenet volt, mikor az asszony megszólalt:

— Megmérgeztem magamat.

Ennyit tudott mondani csak, aztán eszméletlenül terült el az udvar földjén.

A mint utólag kiderült, Geryelyné úgy követte el az öngyilkosságot, hogy a háznál nagymennyiségben levő erős sáfrányt feloldott szeszben és borban. A mérge italt két pohárba töltötte az asszony s fölhajtotta mindkettőnek tartalmát. Mikor a maró ha-

tást érezni kezdte az öngyilkos jelölt, utolsó, kétségbeesett erőfeszítéssel elcsuszott a szobaajtóig, kinyitotta azt és elvánszorgott az udvarra. Ott kinosan kezdett hörgögni és a mérge folyadék egyrésztét kihányta. A mellette levő fatuskó vörös lett a sáfránnyal telített folyadéktól.

Az orvos és rendőrbiztos.

Fél hétkor már óriási tömeg tolongott a ház előtt és mindenki lázasan tudakozódott a házbeliektől. A lakók bevitték Geryelyné a lakására az udvarról, mely csakhamar megtelt kíváncsi néppel.

A közellévő rendőr csak hét óra felé értesült az esetről. Ekkor már dr. Moskovitz Miksa orvos ott járt a háznál, hánytatót adott be Geryelynének, a mitől az asszony szemmelláthatólag jobban lett, de eszméletét nem tudta visszanyerni. A házbeliek állandóan ágya mellett maradtak s az időközben eltávozott orvos utasításához képest borszeszszel dörzsölgették az asszony testét és különösen karjait. Hét óra körül hazaérkezett a férj is, Geryely János, a ki valóságban kétségbeesett az asszony rémtettén és úgy ült ott késő estig ágya mellett, mintha a boldogságát őrizné.

Az utcza népe már óriási áradatokban hömpölygött, mikor telefoni értesítésre bérkocsin megjelent a háznál *Harmath* rendőrbiztos, ki jegyzőkönyvet vett fel az esetről. Ekkor már az asszony eszméleténél volt, de nem akart felvilágosítást adni tetének indokáról. Csak egyre azt hajtogatta: — Minek kérdeznek, meghalok én úgy is!

Pedig nem hal meg. Geryely Jánosné Nagy Zsuzsanna megél. Az orvosi vélemény mondja ezt. Állapota aggasztó ugyan, de még a kórházba sem kellett szállítani. Otthon, kis lakásukban gondosan ápolja most megtört férje, a ki sirva-riva szánja eddigi viselkedését.

* **Egyházi gazdasági ülés.** A debreczeni ev. ref. egyház gazdasági bizottsága augusztus hó 1-én d. u. 4 órakor az egyház tanácstermében ülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek.

* **Kiss Albert lemondott.** Kiss Albert, volt országgyűlési képviselő, debreczeni református lelkész, tudvalevőleg elnöke volt mindezideig a debreczeni egyház iskolaszéki bizottságának. E minőségében pontosan és lelkiismeretesen szolgált a kálvinista egyháza ügyeit s talán épen pártatlansága okozta azt, hogy Kiss Albert most beadta az egyháztanácshoz az iskolaszéki elnökségről való feltétlen lemondási kérvényét. A lemondást sokan abból igyekeznek megokolni, hogy a legutóbbi tanítóválasztásokon több tekintetben mellőzte a presbiterium az iskolaszék jelölését. A lemondás városszerte érthető szenzációt keltett, mert a fenti okon kívül igazán alig lehet körülmény, mely Kiss Albertet ez elhatározásra bírta. A lemondás felett az egyháztanács vasárnapi ülése határoz.

* **A szabadságszobor-bizottság** ülése A szoborbizottság a következő meghívót bocsátotta ki: Meghívó. A folyó 1902. évi augusztus 1-én, pénteken d. u. 6 órakor a városháza nagytanácstermében tartandó értekezletre. Tárgy: Az augusztus 2 diki ünnepély egyes részleteinek megbeszélése. Mulhatatlan megjelenés kéri. Debreczen, 1902. július 31. Komlóssy Arthur, bizottsági elnök.

* **A népnevelésügyi ülés.** Az 1902-ik év aug. hó 1-én, péntek délután 5 órakor a népnevelésügyi bizottság a városház olvasó termében ülést tart. Tárgy: Népnevelési ügyek. A tagoknak teljes számbani megjelenése kéri.

* **Petőfi emléktünnepély a főlekolában.** Tegnap volt ötvenhárom esztendeje annak, hogy a szabadság legmagyarabb költője, Petőfi Sándor el-tűnt a csatamezőn. A nagy évfordulót kegyeletesen ünnepelte meg a Petőfi dalkör. Este félhét órakor Petőfinek kollegiumi szobra előtt dr. Varga Lajos dalköri ügyész mondott lelkes emlékbeszédet, majd a Petőfi dalkör énekelt szebbnél-szebb hazafias dalokat. Az emléktünnepélyen igen nagy közönség volt jelen.

* **Presbiteri közgyűlés.** A debreczeni ev. ref. egyház 1902. évi augusztus 3-án, vasárnap d. e. 10 órakor az egyház tanácstermében Simonffy Imre és K. Tóth Kálmán elnöke alatt presbiteri gyűlést tart, melynek fontosabb tárgyai a következők: Esperes ur f. évi 536. sz. körlevele az őszi tanítóképe ségi vizsgálatoknak f. évi augusztus 31-dik s következő napjaira kitűzése tárgyában. Esperes ur f. évi 598, 599, 600, 601. sz. levele Papp Ignác, Háló Sándor tanítók, Szathmári Juliánna és Tóth Erzsébet tanítónők választásához a consensus megadása tárgyában. Esperes ur f. évi 638. sz. levele a lelkészi állásra beadott pályázatoknak f. évi július 30-án történt átvizsgálásáról a választhatók megnevezésével. A lelkészválasztásra vonatkozó javaslatok. A fels. leányiskolai igazgatótanács f. évi 1073. sz. végzése, melynek kapcsán az 1902—3-ik iskolai évre vonatkozó költségelőirányzat be-torjeszte ik A gazdasági bizottság végzése a a Némethy Lajos-féle lelkészi lakás helyre-vezése tárgyában. Kiss Albert lemondó levele az iskolaszéki elnöki állásról. A koldus-ápolói pénztárnál az apadás megszüntetése tárgyában véleményadásra küldöttség választása. Kovács János elemi iskolai felügyelő jelentése a csapókereti istentiszteletekről. A brailai ev. ref. magyar egyház megkeresése iskola fenntartás céljára segélyadományért.

* **Hat városi tisztviselő jubileuma.** Városunk közéletében nevezetes forduló volt a tegnapi. A tegnapi napon volt ugyanis harmincz esztendeje annak, hogy Debreczenben a tisztújítást megtartották. Száztizenkét tisztviselőt választott akkor Debreczen közgyűlése. Azóta sok idő eltelt, a tisztviselők nagyobb része nyugdíjba vonult, vagy elhalt; helyüket mással töltötték be. A régi tisztviselők közül csak hatan vannak még, a kik tényleges szolgálatban vannak, tehetségük s legjobb akaratukkal igyekeznek a város közügyeit szolgálni. E hat tisztviselő Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester, Végh Gyula helyettes tőkapi-tány, Erdely István rendőrfogalmazó, Berényi Gábor mérnök és Kémeri Mikó Lajos irnok. Fiatalos hévvel és erővel foglalták el azt az állást, melybe őket Debreczen polgárságának bizalma helyezte. Hogy miként feleltek meg ennek a bizalmi állásnak, mutatja, hogy állásukban nemcsak megerősödtek, hanem némelyiket a sors és a polgárság bizalma különös szerencsében is részesített. A szerencsések között ott áll

első helyen az öreg polgármester, a kit 30 évvel ezelőtt rendőrfőkapitánynak; Végh Gyula, a kit rendőrfogalmazónak és Erdey István, a kit irnoknak választottak meg. Simonffy Imre hosszú éveken keresztül általános megalégedésre vezeti még jelenleg is mint polgármester a város ügyeit. Végh Gyula a rendőrfogalmazói állásból a bűnügyi osztály főnökévé és helyettes főkapitánynya lett. Erdey Istvánt pedig a bizalom a rendőrfogalmazói székbe ültette. A jubiláló tisztviselőket a tegnapi napon számosan felkeresték Debreczen előkelő állást betöltő polgárai sorából s szívélyesen üdvözltek a jubilálókat, kik mindannyian örömmel fogadták a bizalom és szeretet ez újabb megnyilatkozását.

* **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Felméry* Istvánt, a szoboszlói állami polgári iskola rendes tanárát, jelen minőségében a bánffyhungyadi polgári iskolához helyezte át.

* **Az iparos ifjúság** önképző egyesülete legutóbb tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a szabadságszobor leleplezési ünnepélye alkalmából az augusztus 2-iki nagy nap emlékére egy iparos segédnek külföldi utazási ösztöndíjat ad. — Pályázhat minden olyan iparos segéd, ki az egyletnek legalább egy év óta tagja s tagsági díját pontosan fizeti. Pályázati határidő 1902. aug. 25. Bővebb utasítást nyerhetni az egylet helyiségében.

* **A kuglizó egylet gyűlése.** A pénzügyi tisztviselőknek harminczkét éve fennálló kuglizó egyletének választmánya Fauszt Elek pénzügyigazgató elnökletével tegnap gyűlést tartott. A választmányi ülés elhatározta, hogy a kuglizó pályákra légszuszvilágítást vezetett be s hogy szűkebb bizottsággal rendszeres és a belügyminiszter elé terjesztendő alapszabály-tervezetet dolgoztat ki.

* **Meghívás.** A „Bikur-Chólin“ debreczeni betegsegélyző-egylet választmányának tagjai tisztelettel meghívhatnak, hogy szombaton, aug. 2-án d. e. háromnegyed 8 órakor az „Otthon“ irodai helyiségében a szabadságszobor leleplezési ünnepélyen való megjelenésre és a koszoru átnyújtása czéljából minél számosabban jelenjenek meg. Hoffman Sándor, elnök.

* **A három debreczeni diák.** Körülbelül egy hónapja, hogy hegyet-völgyet járva gyalogol három debreczeni diák: *Aranyossy Pál*, *Baak István* és *Demeter Zsigmond*, a debreczeni ev. ref. kollégium IV. osztályának növendékei. A tapasztalatszerzés és a tudománysszomj indította őket nehéz, fáradtságos utjokra, amelyhez a szülei beleegyezésén kívül Sinka Sándor debreczeni főgimnáziumi igazgató ajánlólevele adta nekik az impulzust és nem sikertelenül, mert utjokban mindenütt szívesen fogadják az ifjakat. Eddig Nagyvárad, Fugyi-Vásárhely, M.-Telegd, Lugos, Kolozsvár, Torda, Offenbánya, Topánfalva, Veresbánya, Verespatak, Abrudbánya, Szászváros, Déva, Szászsebes, Szelistye, Nagyszében vidékét látogatták meg s jelenleg Vizaknán a sósfürdőben időznek, ahol Zsedényi fürdő-

felügyelő megvendégelte őket. Mint Vizaknáról írja tudósítónk, a diákokat meglehetősen megbarnította a nap ereje s kedélyükön nem látszik meg a nehéz ut fáradalma. Nagyszébenben Czipott György tvszéki bíró és dr. Medgyessy Károly albíró látták el a diákokat a szükségesekkel, sőt a magyarsági körben pénzt is gyűjtöttek számukra és ugyanott a Teréz-árvaház plébánosa, Kováts Károly és gondnoka, Thomandl József is megvendégelték az utasokat, kik 29-én hajnalban tovább gyalogoltak Fogaras, Brassó, Borszék, Tusnád, Homorod felé s alig várják, hogy augusztus végén igazgatójuknak beszámolhassanak, s nem kevesebbé fognak örvendezni az utazás végének azért is, mert gr Zich Jenő a különben jeles diákoknak egy-egy arany órát is ad ajándékba, ha utjokról készült naplójukat, melyet szorgalmasan időről-időre vezetnek, neki bemutatják.

* **Gazdálkodó polgáraink és az új polgári iskola.** Minden helyén való intézmény értékét könnyen ismeri fel és érdem szerint méltányolja értelmes gazdálkodó polgárságunk. Nincs az a nap, hogy egyik-másik czivisünk elő ne jegyeztetné kis fiát az új polgári iskolába. Józan eszével hamar felismeri a polgári iskolában azt az iskolát, a mely tisztán nemzeti alapon és gyakorlatias irányban adja meg gyermekeinek azt a műveltséget, a melylyel, ha nem is végeznek magasabb tanulmányokat, a közéletben majdan értelmes és minden szükséges dologban tájékozott polgárokként tölthetnek be tisztességes pozíciót. Az iskola helyiségei a felső kereskedelmi iskola második emeletén ma-holnap teljesen elkészülnek és augusztus közepére a czélszerű új iskolaborzatot is beállítják. A szülők jól teszik, ha gyermekeik előjegyzésével nem késlekednek. Mert ugy értesülünk, hogy a polgári iskola első osztályában már csak 16, a másodikban pedig 19 hely áll rendelkezésre.

* **A Zion egyleti tagok figyelmébe.** A szabadságszobor leleplezési ünnepélyében — a vezetőség határozata folytán — egyletünk testületileg fog részt venni; zászló alatt vonul ki az ünnepély színhelyére. Minél fogva kéretnek az egyleti tagok, hogy szombaton délelőtt fél 8 órakor szíveskedjenek az egyleti helyiségben minél számosabban megjeleni. Fekete ruha öltése és egyleti jelvény feltűzése kéretik. A vezetőség.

* **A debreczeni kereskedéseket bezárják.** Értesítjük a n. é. fogyasztó közönséget, hogy holnap szombaton a szabadságszobor leleplezési ünnepély tartamára, vagyis délelőtt 9-től 11 óráig az üzletek zárva leendenek. *A kereskedő társulat elnöksége.*

* **A helybeli dalegyletkehez.** Értesítettnek a szabadságszobor leleplezési ünnepélyén résztvevő dalegyesületek, mi szerint *Mácsay* Sándor karnagy ur az együttesen eléneklendő darabokra nézve összpóbat nem fog tartani, miután az előadandó hazafias dalok már annyira be vannak gyakorolva minden dalos egyesület által, hogy azokból külön összpóbat tartani teljesen felesleges. E szerint csak a pontos megjelenés szükségeltetik a programban megjelölt gyülekezési időben, reggel 8 órára a városháza udvarán. A rendezőség.

* **Felhívás.** Az iparos ifjak önképző egyletének tagjait felhívjuk, hogy a szabadságszobor augusztus 2-iki leleplezési ünnepélyen lehetőleg nagyszámban megjeleni szíveskedjenek. Ugyancsak felkérjük az igen tisztelt főnök urakat is, hogy a fiatalságot e szándékában elősegíteni kegyeskedjenek. Gyülekezés ideje augusztus 2-án reggel fél 8 órakor az egylet helyiségében. Az elnökség.

* **A hazafias debreczeni üzletvezetőség.** Tolnai Kornél, a máv. debreczeni üzletvezetője igen hazafias rendeletet bocsátott ki tegnap az üzletvezetőség hivatalnoki karához. A rendelet értelmében az üzletvezetőségben szombaton, a szabadságszobor leleplezésének napján délelőtt is, délután is szünetelnek a hivatalos órák és a tisztviselők testületileg vesznek részt a leleplezési ünnepélyen. A hazafias rendelet jellemző az új üzletvezetőre és általában a vasutasok hazafiságára.

* **Áruló gyermek.** Gonda Jánosné mosonó tegnap délelőtt öt éves kis fiával tiszta ruhát szállított haza egy uriházhoz. A mosonó 28 éves, igen szemrevaló menyecske, a ki az uri család urfiának ugyan megtetszhetett, mert a mikor az anya s a kis fiu hazament, a gyermek siró panaszszal állt elő:

— Édes apám, az anyámat csókolta, ölelte, egy bácsi.

A férjnek több se kellett. Elfutotta a méreg s botot ragadva úgy megverte a fiatal asszonyt, hogy a kórházba kellett szállítani. A legsúlyosabb seb, melyet a férj az asszonyon ütött, a balszemére került, úgy hogy valószínűleg fél szemét elveszti a szerencsétlen teremtés. A brutális férjet a hatóság is felelősségre fogja vonni embertelen bánásmódjáért, a melyben feleségét érdemtelenül részesítette, mert a mikor ütötte, a kis fiu rémülten felkiáltott:

— Nem igaz édes apám, nem is csókolta a bácsi!...

* **Angelotti a Bikában.** Angelotti Vilmos Debreczen előkelő közönségének óhajára a Bika-szálloda udvarán tart ezentul előadást. Angelotti Vilmos a magyar dalsarnok igazgatója abból az alkalomból, hogy működését az ő régi kedves otthonában, a kellemesen berendezett Bika-szálloda nyári szinkörében folytathatja, társulatát fáradságot és áldozatot nem kimélve kizárólag elsőrangú művészekből ujjonnan szervezte s megnyitó előadását változatos műsorral augusztus hó 1-én tartja meg. A dalsarnok helyisége, az igazgató közismereti tapintatossága biztosítékul szolgál arra nézve, hogy az előkelő családok az előadásokat minden tartózkodás nélkül s bizonyára gyönyörűséggel végig nézhetik és gyakorta látogathatják. Kitérő ételek és tisztán kezelt fajborok, valamint figyelmes kiszolgálásról Lendbauer Kálmán jó hírneve kezeskedik. A törekvő és áldozatkész Angelottit t. olvasóink sz ves pártfogásába ajánljuk.

* **Vissza a kórházba.** Barta István monostor-pályii lakost nagybeteg hozták be néhány héttel ezelőtt a debreczeni kórházba. Elerőtlenedett az öreg ember, a kit azonban a néhány heti gondos ápolás valami kis egészséghez juttatott. Az öreget tegnap mint „gyógyult“-at, ki is bocsátották a kórházból. Barta István hazafelé akart gyalogolni, de délutánra csak a Gilányi kaszárnyáig tudott eljutni. Itt erejét vesztve összerogyott. A rendőrséghez vitték az öreget, innen pedig este kilenc órakor hordágyon vissza a kórházba.

* **Személyi hírek.** Korniss Ferencz nagybirtokos, volt országgyűlési képviselő Debreczenben időzik. — Rátkósi Viktor, a hajdunánási kerület népszerű képviselője ma este Debreczenbe jön s holnap kerülete nevében megkoszoruzza a szabadság-szobrot.

* **Végzetes szerencsétlenség** történt a szép Bar Ilkával. A Józsián levő tanyájukon erősen folyt a cséplés. Egyszer csak velőt rázó sikoltás hallatszott. A gép megállott. A munkások odagyűltek Bar Ilonka köré, kinék a gép balkezét kapta el és összetörte. A súlyosan sérült leány ápolás végett beszállították a kórházba.

* **A jog- és pénzügyi bizottság** tegnap délután Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklete alatt ülést tartott a városházán. A bizottság első sorban a kereskedő társulat kérelmét tárgyalta, amelyben a polgári iskola céljaira már ez évre hatezer, a következő évekre nyolcezer korona segélyt kér. A bizottság különös tekintettel arra, hogy a polgári iskola létesítésével a kereskedő társulat nagy terhet vett le a városról, a kért segélyeket megszavazta. A második fontos tárgy a róm. kath. elemiiskolák tulzsfeltségének ügye s az iskolaszék ama kérelme volt, hogy a város három tantermet létesítsen. Aczél Géza városi főmérnök véleménye szerint ez 30.000 koronát igényelne s bár a főmérnök küzdött ellene, hogy az iskola céljaira, a népnevelés szolgálatára áldozatot hozzon a város, a bizottság úgy határozott, hogy a tanács útján javasolja a közgyűlésnek a református iskolák kiegészítésére megszavazott 71 ezer korona függőkölcsön kiegészítését százhuszezer koronára, hogy ebből egy a katolikus, mint az ágostai elemi iskolák ügye a népnevelés érdekében, sürgősen rendeztessék. Apróbb ügyek elintézése után az ülés véget ért.

* **Véres bosszu.** Régi számadását egyenlítette ki Borbély János tegnap este az Árpád-téren, mikor Tóth Miklós társát fejbe verte. Ellenségeskedésük nagyon régi keletű, több mint három éves s abból ered, hogy egy összeszólalkozáskor Tóth Miklós felképezte Borbély Jánost. A rajta esett szegényt szörnyen restelte s halálra kereste Tóth Miklóst, hogy bosszuját kitölthesse. Három év után tegnap talvkozott vele az Árpád-téren. Tóth ott ült a földön, Borbély a kezében lévő cséplőruddal orozva támadt reá s véresre verte. A bosszuálló atyafit a rendőrök akadályozták meg a további versengésben azzal, hogy bevitték a hüvösre.

* **Művészesték a Magyar Király kávéházban.** A Magyar Király derék kávésa, Erős Jakab hatalmas attrakcióval ad érdekességet közönségének. A jövő héten ugyanis a vásári napok alatt lehozatja *Véres Eleket* és cigánybandáját, mely most a Fővárosi orfeumban játszik estről-estre. A híres cigánybanda, Győr kedvence öt napig marad Debreczenben.

* **Ebesei-ártézi forrásvíz** (szénsavval telítve) vegytiszta, legjobb, legegészségesebb, legüdítőbb ital, ládákban házhoz szállítva, félliterenként 4 fillér, szénsav nélküli ivóvíz másfél literes üvegenként 8 fillér. Kapható mindenütt. Főraktár Piac-utca 7. szám.

TÁVIRATOK.

A király kegyelme.

Nagyvárad, július 31. A nagyvárad kir. törvényszék pár nap előtt egy Kiss András nevű suhancz felett itélkezett, kit galamb lopással vádoltak. A vád igaznak bizonyult. Kiss Andrást 6 hónapi börtönre ítélték 3 galamb ellopása miatt. Kiss András a királyhoz fordult kegyelemért és hogy nem hiába, annak bizonyosága az, hogy a király kegyelme a hat havi börtönbüntetést 8 napra szállította le.

Antiszemita zavargás New-Yorkban.

Budapest, július 31. New-Yorkból nagy antiszemita zavargásról adnak hírt, mely véres utcái harcra vezetett. — Tegnap temették ugyanis a new-yorki orthodox izraelita hitközség főabbiját, kit mintegy százezerfőre menő tömeg kísért utolsó útjára. Mikor a temetési menet a Hoe-féle gyártelephez ért, a gyár antiszemita munkásai a vízvezeteki csövekből hatalmas vizsugarakat bocsátottak a gyászoló tömeg közé. Erre aztán kitört a harc, megrohanták a gyártelepet, melynek munkásai felvontak az emeletre s fecskendőkkel védelmezték magukat. Megérkezett csakhamar a rendőrség is és szét akarta oszlatni a zavargó tömeget. Óriási dulakodás és verekedés támadt ekkor, melyben sok száz embert összetiportak. Az utcái harcznak számtalan halottja és még több sebesültje van.

Az olasz király Berlinben.

Róma, július 31. Az olasz király, mint most már hivatalosan jelentik, augusztus 24-én utazik Berlinbe, a hová augusztus 26-án érkezik.

Az Egyesült Államok és Kína.

Washington, július 31. Mint jelentik, az Egyesült-Államok semmi körülmények között sem fognak hozzájárulni ahhoz, hogy Kína a hadikárpótlást aranyvalutába fizesse. Azt kívánják, hogy Kína az ügyet a hágai választott bíróság elé vigye. Az Egyesült-Államok, Anglia és Japán és talán Németország is támogatják Kinát ezen lépésében. Valószínű, hogy az Egyesült-Államok és a pekingi egyezmény többi részes államai hasonló szerződéseket fognak kötni Kinával, mint a minő az angol-kinai kereskedelmi szerződés.

A venezuelai fölkelés.

New-York, július 31. Egy villemstadi távirat jelenti: Castro elnök Venezuela valamennyi keleti kikötőjét feladta és egész haderejét La Victoria közelében koncentráltta, a hova csütörtökön indult el. A fölkelők ismét feltűntek Carracas közvetlen környékén.

Palizzollót és társait elítélték.

Bologna, július 31. A Notarbartolopörben az esküdtbiróság éjjel 11 órakor mondta ki az ítéletet. E szerint Trabánit, a volt képviselőt bűnösnek találták Miceli meggyilkolásában és Fontanát és Palizzollót Notarbartolo meggyilkolásában. A verdikt alapján Palizzollót, Fontanát és Trabánit harmincz évi börtönre ítélték.

Anarohisták letaróztatása.

Róma, július 31. A rendőrség tegnap harmincz embert tartóztatott le, a kik mind anarohisták. Lakásaikon Pattersonban nyomtatott anarohista röpiratokat és újságokat találtak.

A Wahrmann-ügy.

Budapest, július 31. Az écskai gróf Harnoncourt—Wahrmann-féle ügyben, melyről pár nap előtt hosszabb tudósításban számoltunk be, érdekes fordulat állott be. A Wahrmann czáfolatával szemben ugyanis gróf Harnoncourt és Don Jaime herczeg a Nagybeeskereki Hírlapban kinyilatkoztatták, miszerint Wahrmann Ernő tényleg revolverrel támadt házi gazdájára, gróf Harnoncourtra s kétszer sütötte reá fegyverét, de az szerencsére mindkét-szer csütörtököt mondott. Don Jaime herczeg ezenfelül kijelenti, hogy a Wahrmann által neki imputált nyilatkozatot a zsidókról nem tette.

Délafrika.

Fokváros, július 31. Botha, Dewett és Delarey ma három kocsiában, a melyeket a hollandi iskolák növendékei húztak, a dokkhoz mentek, a hol a Saxon-gőzörsre szállottak. Hozzájuk csatlakoztak híveit, a kik megéljeneztek a búr vezéreket.

Johannesburg, július 31. A vasutársaság igazgatósága elhatározta, hogy megkezdi a felméréseket a vasuti hálózat kiterjesztése végett az Oránzsgyarmatban és Transzválban.

CSARNOK.

A tűzpróba.

Regény.

(Folytatás.)

Már mondtuk, hogy Scratchenné igen rossz hangulatban volt. A lépcsőkön csuszogó papucsában alászállva az étterembe lépett, a nélkül, hogy valaki figyelemre méltatta volna. A pamlagon heverve találta itt Lassandra leányát, ki egy regénybe volt elmélyedve, melyet anyja beléptekor rögtön a pamlag vánkosa alá rejtett.

— Ah! hát te itt vagy? — rikácsolt Scratchenné. És ez az, mit te reggeli készítésnek tartasz? Te semmirekellő, hanyag teremtes! Szégyelhetnéd magadat!

— De ugyan mit vétettem már ismét édes mamám? kérdé Lassandra ártatlan arczezal.

— Mit vétettél? Hát nem mondtam

már egy órával ezelőtt, hogy készítsd el a reggelit, — és most itt találak holmi hazugságoknak az olvasásával elfoglalva, a helyett, hogy csak dolgoz után látnál.

— Kérlek mamám, ne fejezd ugy ki magadat, hogy „holmi hazugságok“ mert ez nem épen helyes nyelvtanilag.

— Nyelvtanilag? No én, hála Istennek nem vagyok nyelvtanár és remélem, nem is leszek, de soha A nyelvtan az, a mi a magad fajta szegény leánynak elveszi az eszét. Nem elég baj az, hogy a kut befa-gyott, meg az is, hogy a jóféle Charlton doktor már a mai áldott napon épen hat hete, hogy egy fillért sem fizetett és nem is hiszem, hogy egy veres fityinget is lás-sak tőle.

— Én azt hiszem mamám, hogy ő, az ő adóssági kötelezettségének successive eleget fog tenni. Ne légy oly rigorosus e fiatal ember iránt.

— Hallod-e leány? Csak a saját dol-gaidra legyen gondod! Bizony, bizony még furcsa kis kosztadónó válik valaha tebelő-led is, mikor egész napon át nem csinál-sz egyebet, csak azt a sok ostoba regényt s egyéb bolondságokat olvasol. Én csak azt mondom neked, hogy e fiatal embert még ma lesz a napja, mikor észre térítem.

— Azt hiszem, tekintetbe fogod venni, hogy ő gentleman?

— Gentleman? Valóban? Én ugy beszélek a mint a szükség hozza magával. Én csak az olyan embert tartom gentja-mannak, ki lakását és kosztját pontosan fizeti!... Hanem te meg ne ácsorogj itt, mint valamint málszajú, láss utána, hogy a reg-geli mielőbb készen legyen, mert Wilson-kapitány mindjárt itt lesz és ha nem kap azonnal reggelit, lesz villámlás és menydör-gés — az már bizonyos.

Csakhamar ezután számos kanná és csésze gözölgött az asztalon s a kosztosok egymás után szállingóztak elő, csak Charlton tudor hiányzott.

— Jó reggelt Tavish kisasszony, — szólt Wilson kapitány az idősebb hölgyhöz, ki vele szemben ült. — Hogy-mint érzi ke-gyed már ma maát?

— Teljességgel nem jól kapitány, — viszonzá a vaskos kisasszony. Erős szívdo-bogásban szenvedek, mely engem arról győz meg, hogy itt meggyökerezett bajt kell ki-gyógyítani. Ah, mennyit is szenvedek én! Nemde Esther?

— Valóban sokat, Amelia! — vála-szolt nővére. És én gyakran csodálkozom, hogy oly sok szenvedés mellett is oly jól bírod még magadat.

— Valóban, — szólt a kapitány — ha az ember kegyedet látja, azt kell gya-nitania, hogy a világon a legegészségesebb hölgy.

— A szín, fájdalom, gyakran csal, — szólalt meg Larkins Péter, miközben egy hatalmas pohánkalepényt csömösölt szá-jába. Hogy is mondja csak a költő, „A mosolygó arc, gyakran tört szívet palás-tol el!“

— Ez nagyon helyes megjegyzés volt öntől Larkins ur — szólt Lassandra kisasz-szony. Mily sokszor vagyunk kénytelenek a külvilággal szemben mosolyt erőltetni, mig tulajdonképen az egész világegyetem, mint szomorú semmiség tűnik fel előttünk. Mily találóak egy másik költőnek e szavai:

„Gonddal küzdünk s énekelünk.“

— Fjh! — szólt a százados, én ré-szemről mit sem tartok a tört szivekről s több eféle hiábavalóságról, mely a világot

szomorú semmi gyanánt tünteti elő. Az efélék csak zavart agynaknál fordulhat-nak elő.

— Most mondott teljes igazságot, tel-jes életében — szólt Scratchenné közbe — valóban az efélék mind csak holmi sze-relmi történetkéek olvasásából származnak, melyek pedig megannyi hazugságok. Ha rajtam állana, valamennyi regényt betil-tanék.

— Azonban — vágott közbe Larkins — a képzelődő tehetségnek valamennyi szü-löttét még sem lenne oly kegyetlen Scrat-chené asszonyság, hogy megsemmisítse. — Hiszen akkor a világot élvezetének fele részétől fosztaná meg.

(Folyt. köv.)

Értesítés.

Az Auer-izzótestek ára folyó évi augusztus 1-től fogva leszállittatik.

C. izzótest ára **80** fillér lesz. N. izzótest ára **70** fillér lesz.

Napfény, vagy intensiv izzótest ára **1** korona.

Auer lámpák fenntartása) 10 évgőig havonként és lámpánként **40** fillér.
) 10 évgőn felül havonként és lámpánként **30** fillér.
) egyebekben a régi feltételek mellett.

Az igen tisztelt légszeszfogyasztó közönségnek szives figyel-mébe ajánljuk, hogy a valódi Auer-izzótestekkel fényerőre és tartósságra, valamint most már olcsóságra is semminemű utánzat nem vetekedhetik.

A légszeszgyár igazgatósága.

Gramantik Ferencz órás,

Főtér, 14. sz, a Bikával szemben.

Ajánlja mindennemű órákból raktárát, u. m. csinos kivitelű inga-órák, gong és más ütessel, valamint ebédő, irodai, konyhai és ébresztő órákat. Továbbá schvejezi gyártmányu zsebórák: arany, ezüst, nickel és aczelban, a legsolidabb árak mellett. Jótállással.

Valamint mindennemű órák becsereítetnek és javításokat a legkomplicáltabig a legpontosabban készítek egy évi jótállással. A nagyérdemű közönség pártfogását kérve, tisztelettel.

Az általam leggondosabban összeállított tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszeráramban.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., egy nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel adatik.

TÓTH BÉLA

gyógytára és illatszerraktára Debreczenben (Tisza palota).

Apró hirdetések.

Steiner Jakab városi állatorvos lakik, Csapó-utca 13-ik sz. a. a mezőrendőr-kapitányság mellett.

Keresek megvételre egy jó karban lévő fürdő-kádat önmelegítővel avagy anélkül Göcsey István fűszerkereskedő Hunyady-utca 26.

Elveszett kiskönyv jul. 30-án Móriéz telepnél, a temető mellett. Tulajdonos Két malom-utca 10. sz.

Gyógyszertáromba gyakornokul egy uri családból származó 6 gimnáziumot végzett ifjút felveszek. Szilcz Ferencz gyógyszer-tára, az arany angyalhoz Debreczen, Piacz-utca 46. sz.

Ki építkezni akar, vegye meg a Csók utcai 6-ik számú házat nagy telkével. Csak 6000 kor.

Zenke-féle Barát-ital legjobb gyomor erősítő növény kivonat főraktár Czeglédy és Polgárnál.

Kiadó garzon lakás, szép világos, magas egészséges két szobás udvari lakás, előszoba, mellékhelyiség és vízvezetékkel szept. 1-re. Ugyanott egy négy szoba és mellék helyiségekből álló lakás kiadó. Piacz-u. 7. sz.

Ház árverés. (Kossuth-utca 31 számú) folyó évi **Augusztus hó 6-án délután 3 órakor** a debreczeni kir. törvényszéknél; feltételek megtekinthetők ugyanott és **Dr. Kocsár Gábor** ügyvéd ur irodájában Szent-anna u.

Eladó butorok Két szoba butor, egész új, fényezett és teljes konyhaberendezés, elköltözés miatt augusztus 15-iki átvételre jutányos áron eladó. A butorok, szőnyegek, tükrök, képek, íróasztal, esetleg darabonként is eladók. Ugyanott a lakás is átadó november 1-ig. Czim a kiadóhivatalban.

Irnok kerestetik ügyvédi irodába (Piacz-utca 79. sz.) azonnali belépésre.

Költsey utca 11. számú ház kedvező feltételek mellett eladó. Értekezhetni Kálmánzhey Mór ügyvédnél. Biedermann házbán.

Megérkeztem!

Egy kiló pléh edény **70 kr.**

A tisztelt háziasszonyokhoz!
Tisztelettel bátorkodom tudomására hozni, hogy

Debreczenben,

Simonffy-u. 7. sz. új piacon

vas-, zománcozott bádóg-edény
és konyhaeszköz-raktárt

rendeztem be.

Mint hogy az árut a

lehető legolcsóbb árakon adom el, szives pártfogását kérem.

Tisztelettel:

Hrnecek József.

Asztalos-üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy a Tisza-palota keleti részén, a kenyér piacon már 25 év óta fennálló

asztalos-üzletemet

(Sesztina Lajos úr újonnan épített háza) Simonffy-utczán levő

kis-piacra helyeztem át,

a onnan üzletfelhagyás miatt mindenemü kész butoraimat

kiárusítom.

A n. é. közönség eddigi szives pártfogását megköszönve, maradok

teljes tisztelettel:

Nagy Sándor,

asztalos mester.

Szobafestő és fénymázoló műhely áthelyezés.

Tisztelettel értesítem a n. é. közönséget, hogy Gólya utca 15 sz. alatt fennálló

szobafestő és fénymázoló

műhelyemet tetemesen megnagyobbítottam s azt

Gólya-utca 17. szám. alatt saját házamba helyeztem át.

Amidőn ezt a t. közönség szives tudomására hozni szerencsém van, megköszönöm az eddigi szives pártfogást, ameyben részeseitni a jövőben is méltóztassék tisztelettel:

Dihen János,

szobafestő és fénymázoló.

Debreczen, Gólya utca 17. sz. (saját ház.)

Legnagyobb és legolcsóbb cipő-áruház Debreczenben.

Áruházam megtekintésére meghívom a t. közönséget, ahol a legdivatosabb és legtartósabb cipőt kaphat. Tisztító bőkenőcsöt minden bevásárlásnál ingyen adok. 10 frtnyi bevásárlásnál franco küldök. Bornyubőrből cugos vagy fűzős lábbeli . . . 240-260-280.
Zerge bőrből cugos, fűzős vagy gombos . . . 280-300-350.
" kestyűszárral cugos, fűzős v. gombos . . . 350-400-430.
Párisi Sevró cugos, fűzős v. gombos . . . 450-550-650.
Sevró lakk kestyűszárral cugos v. fűzős . . . 300-350-370.
Lasting cugos selyem cuggal . . . 240.
Bornyu bőrből sima vagy botótes lábbeli . . . 240.
Karlsbádi tükrő bőrből kestyűszárral cugos vagy Bergsteiger . . . 350-390-450.
Párisi Sevró cugos vagy Bergsteiger . . . 500-550-600.
Maici Lakk cugos vagy Bergsteiger . . . 450-550.
Sárga Bornyubőr cugos vagy Bergsteiger . . . 350-400-450.
Konkurencia ki van zárva. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek. Nem tetszés esetén a cipőt kicserélem, vagy a pénzt visszaadom.

Low Zsigmond és Társa DEBRECZEN, Piac- és Szent-Anna-utca sarkán.

100 aranyat egy poloskaért

mondják a nagyszáju németek. Én nem ígérek, de nem is adok, hanem, kinek lakásában vagy butoraiban poloska van, az forduljon bizalommal hozzám s az általam feltalált poloska irtóval tökéletesen kiirtom. Levélbeli meghívásokra elmegyek.

Schwartz Izsó, Debreczen,

Zugó-utca 5. szám.

Titoktartás biztosított.

HIRDETMÉNY.

Néhai Balogh Mihály volt debreczeni nyug. főmérnök, vállalkozó örökösének egyértelmű akarata szerint Balogh Mihály hagyatékához beletá rozott nagymennyiségű építési anyagok és szerek u. m. állásfák, deszkák, gerendák stb. — különböző szerszámok, az örökösök képviselőinek közbenjötté mellett **nyilvános önkéntes árverésen** fognak el adatni.

Az ezt venni szándékozók figyelmét azzal hívom fel, hogy az **árverés foganatosítását f. é. aug. hó 7-én d. e. 9 órakor fogom a Balogh-féle téglagyár telepen** megkezdeni s a következő napokon folytatni.

Dr. Mariska György
hagyatéki zárgondnok.

Értesítjük az érdekelt közönséget, hogy újonnan s teljesen a mai kor igényeinek berendezett

Hordó-gyárunk

immár teljesen elkészült, s hogy rendeléseket bármily mennyiségű és nagyságu hordókra már elfogadunk.

Gömöri faipar részvény-

társaság

Pelsücz.